

שנאמר (ויקרא ב) ואיש אשר יקח את אחותו. ובספרו של רב ייבא סבא, ואיש - זה הקדוש ברוך הוא. אשר יקח את אחתו - זו כנסת ישראל. וכל כף למה? חסד הוא, ודאי, והרי פשוטה. ולכן, הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד - הקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל. גם - לרבות ישראל שלמטה, כמו שאמרנו, שהרי בשעה שכנסת ישראל (באחה באחדות) באחדות עם הקדוש ברוך הוא, ישראל שלמטה שרוים בשמחה גם הם עם הקדוש ברוך הוא, ומשום כך פתוב גם יחד. ובספרו של רב המנונא סבא, גם יחד - לרבות צדיק. בה, בכנסת ישראל, שהם זיווג אחד, והכל דבר אחד.

ושנינו בפרשת שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, מהו אחד? זו כנסת ישראל שאחזה בקדוש-ברוך הוא. שאמר רבי שמעון, זיווג של זכר ונקבה נקרא אחד. במקום שהנקבה שורה, אחד נקרא. מה הטעם? בגלל שזכר בלי נקבה נקרא חצי גוף, וחצי אינו אחד. וכשמתחברים כאחד שני חצאי גוף, נעשים גוף אחד, ואז נקרא אחד.

ועכשו הקדוש ברוך הוא לא נקרא אחד. וסוד הדבר - כנסת ישראל בגלות, והקדוש ברוך הוא עלה למעלה למעלה, והזיווג נפרד, והשם הקדוש לא נמצא שלם ולא נקרא אחד. ומתי יקרא אחד? בשעה שהגבירה תמצא עם המלך ויזדווגו כאחד. זהו שכתוב (עובדיה א) והיתה לה' המלוכה. מי המלוכה? זו כנסת ישראל שהמלכות קשורה בה, אז (זכריה יד) ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. ועל זה, הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד.

ואיש: דא קדשא בריך הוא. אשר יקח את אחותו: דא כנסת ישראל. וכל כף למה. חסד הוא, חסד הוא ודאי, והא אוקמוה. ועל דא הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, קדשא בריך הוא וכנסת ישראל. גם, לרבות ישראל דלתתא. פדאמרינן, דהא בשעתא דכנסת ישראל (כ"א באחיותא באחדותא) באחדותא בקודשא בריך הוא, ישראל דלתתא שריין באחדותא גם אינון בקודשא בריך הוא. ובגין כך גם יחד פתיב. ובספרא דרב המנונא סבא, גם יחד, לרבות צדיק. בה, בכנסת ישראל, דאינון זיווגא חד, וכלא מלה חד.

ותנינן בפרשתא דשמע ישראל יי' אלהינו יי' אחד, מהו אחד. דא כנסת ישראל דאחיד ביה בקודשא בריך הוא. דאמר רבי שמעון, זיווגא דדכר ונוקבא אקרי אחד. פאתר דנוקבא שריא, אחד אקרי. מאי טעמא. בגין דדכר בלא נוקבא פלג גופא אקרי, ופלג לאו הוא חד. וכד מתחברן פחדא תרי פלגי גופא, אתעבידו חד גופא, וכדין אקרי אחד.

והשתא קדשא בריך הוא לא אקרי אחד. ורזא דמלה, כנסת ישראל בגלותא, וקודשא בריך הוא סליק לעילא לעילא, וזיווגא אתפרש, ושמא קדישא לא אשתכח שלימ, ואחד לא אקרי. ואימתי יתקרי אחד, בשעתא דמטרוניתא תשתכח ביה במלכא, ויזדווגון פחדא. הדא הוא דכתיב, (עובדיה א) והיתה ליי' המלוכה. מאן מלוכה. דא כנסת ישראל, דמלכו בה אתקשר, פדין (זכריה יד) ביום ההוא יהיה יי' אחד ושמו אחד. ועל דא, הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד.